

Referat

Arktisk jernbaneforum

Tid: 08.12.2021, kl. 13 – 15.00

Sted: Digitalt møte via Teams. Det ble gjort opptak av møtet, der dette kan ses via Arktisk jernbaneforums nettsider: www.tffk.no/politikk/forum/arktisk-jernbaneforum/

Til stede fra forumet – medlemmer og observatører (basert på godtatt møte):

Andreas Andersen	Sigbjørn Per Elias Astrup	Trond Øverås
Anita Karlsen	Svein Arnt Uhre	Yngve Voktor
Bengt Magne Luneng	Sveinung Eikeland	Gunnar Kajander
Bente Olsen Husby	Synnøve Søndergaard	Sturla Bangstad
Bernth R. Sjursen	Eirik Larsen	Agnete Masternes Hanssen
Geir J. Varvik	Jon-Erik Henriksen	Gjermund Evanger
Gunnar Kajander	Tone Marie Myklevoll	Bjørn Henrik Kavli
Johnny Johannesen	Tor Johan Nicolaisen	Eirik Selmer
Louis S. Edvardsen	Trond Haukanes	Jan Egil Vassdokken

Andre:

Signe Eikenes

Trond Davidsen

Frits Jensen

Finn Nilsen

Saksliste

Del 1: Nytt siden sist:

1. Presentasjon av fylkesråden, og rask gjennomgang medlems sammensetning (faste representanter og observatører)

2. KVV Nord-Norge - Orientering om utredningen og hvordan presiseringen fra Samferdselsdepartementet følges opp i det videre arbeidet v/Signe Eikenes, prosjektleder KVV Transportløsninger for Nord-Norge

Bakgrunnen er at samferdselsdepartementet sendte ut ei presisering til Statens Vegvesen som følge av Stortingets vedtak (nr 813, fattet 20. april 2021), der Stortinget ber regjeringa sette i gang arbeidet med å realisere Nord-Norgebanen. I presiseringen, sendt ut medio september, heter det følgende:

I arbeidet med KVV for transportløsninger i Nord-Norge skal ulike strategier for transport i landsdelen analyseres. På strekningen Fauske – Narvik – Tromsø skal det utredes konsepter etter KVV-metodikken. Det er naturlig å analysere to konsepter for hhv. forlengelse av Nordlandsbanen og Ofotbanen, begge med trinnvis utbygging. Samferdselsdepartementet presiserer at Nord-Norgebanen skal utredes i tilstrekkelig detalj for å tilfredsstille statens prosjektmodells krav til KVV. For E6 er det naturlig at tiltak i riksvegutredningen inngår i et konsept. Et konsept bør inkludere ferjefri kryssing av Tysfjorden. Bruk av ny teknologi for godstransporten vil inngå i et konsept, som mer gods per kjøretøy, redusert drivstofforbruk, reduserte sjåførkostnader og redusert framføringstid (herunder åpning for lengre og tyngre kjøretøyer, innfasing av nullutslipp, platooning – tog på gummihjul og evt. autonomi).

Del 2: Aktørperspektiver på realisering av jernbane i Troms og Finnmark fylke

3. Hva kan en jernbane i Troms og Finnmark bety av muligheter for næringslivet?

Sjømat Norge v/ Viseadm. Dir. Trond Davidsen

Pause 10 min

4. Hva kan realisering av en moderne jernbane i Troms og Finnmark bety i et reiselivsperspektiv?

NordNorsk Reiseliv AS v/ Direktør Trond Øverås

Del 3: Veggen videre

5. Realisering av Nord-Norgebanen i lys av ny regjering, og Arktisk jernbaneforums arbeid fremover i lys av dette

Innledning av Fylkesråd for Samferdsel, Agnete Masternes Hansen. Det legges opp til diskusjon og innspill til arbeidet fremover, med evt. bestilling til adm. og arbeidsutvalg.

6. Eventuelt

Saksgang:

Del 1: Nytt siden sist:

1. Presentasjon av fylkesråden, og rask gjennomgang medlemssammensetning (faste representanter og observatører)

Saksgang:

Fylkesråd for samferdsel, Agnete Masternes Hanssen ønsker velkommen, presenterer seg selv og sine ambisjoner for jernbanesaken og forumet, og gjennomgår forumssammensetning, faste og observatører:

- *Nye faste medlemmer:*
- Direktør Trond Øverås erstatter Hilde Bjørkli som representant fra Nordnorsk reiseliv.
- Bernth Sjursen (Ordfører i Måsøy erstatter Marianne Næss fra Hammerfest som representant fra vest-Finnmarkrådet.
- Oberstløytnant Andreas Andersen erstatter Jardar Gjerv fra Forsvaret.

- *Observatører:*
- Næringslivsrepresentantene fra NHO, inklusivt EBA Hålogaland og Sjømat Norge ønsker å ha observatørstatus i forumet.
- Jernbanedirektoratet, representert ved Tor Nicolaisen:
- Organisasjonen *For jernbane* representert av nestleder og distriktskontakt for Nord-Norge, Gunnar Kajander
- *Tromskomiteen for jernbane*, representert av Irene Dahl
- *Aksjonsgruppa for jernbane*, representert av Svein Uhre

2. KVU Nord-Norge - Orientering om utredningen og hvordan presiseringen fra Samferdselsdepartementet følges opp i det videre arbeidet v/Signe Eikenes, prosjektleder KVU Transportløsninger for Nord-Norge

Saksgang:

Prosjektleder for Konseptvalgsutredning for transportløsninger i Nord-Norge, Signe Eikenes fra Statens Vegvesen, fremlegger om status for konseptvalgsutredningsarbeidet og det oppdaterte mandatet. Det fremgår at det ikke er klart hvordan beslutningen om en egen utredning om Nord-Norgebanen vil påvirke arbeidet.

Del 2: Aktørperspektiver på realisering av jernbane i Troms og Finnmark fylke

3. Hva kan en jernbane i Troms og Finnmark bety av muligheter for næringslivet?

Saksgang:

NHO Arktis ble i møte i Arktisk jernbaneforum 21.05.2021 utfordret av fylkesråd for Samferdsel Kristina Hansen til å holde fremlegg om hva en jernbane i Troms og Finnmark kan bety for dem av muligheter. Sjømat Norge v/ Trond Davidsen, viseadministrativ direktør i Sjømat Norge hold innlegget på vegne av NHO Arktis. Davidsen fremhever blant annet at en fra Sjømat Norges side er positiv til jernbaneutvikling i Troms og Finnmark, men at dette ikke må gå på bekostning av veg.

4. Hva kan realisering av en moderne jernbane i Troms og Finnmark bety i et reiselivsperspektiv?

Saksgang:

- Nordnorsk Reiseliv AS v/ Direktør Trond Øverås hold fremlegg om potensiell betydning av en realisering av en moderne jernbane i fylket sett fra et reiselivsperspektiv med påfølgende spørsmål fra forumet. Presentasjonen er tilgjengeliggjort via forumets nettsider. Sentrale tema som ble tatt opp var blant annet:
 - o I hvor stor grad spiller klimagassutslipp (og generelt bærekraft) inn på gjestenes valg av reisemål?
 - o Jernbane klassifiseres som utslippsfri. Hva kan en anta at en moderne jernbane gjennom Troms og Finnmark, med god tilknytning sørover og til naboland kunne bety for videre utvikling av reiselivet i regionen?
 - o Finnes det eksempler på, ute i den store verden, på at jernbanereiser er reiselivsprodukt i seg selv, og kan er det mulig å si noe om potensialet dette produktet vil kunne ha for nordnorsk reiseliv?

Del 3: Vegene videre

5. Realisering av Nord-Norgebanen i lys av ny regjering, og Arktisk jernbaneforums arbeid fremover i lys av dette

Saksgang:

Fylkesråd for Samferdsel, Agnete Masternes Hansen innledet, der det var lagt opp til diskusjon og innspill til arbeidet fremover, med evt. bestilling til adm. og arbeidsutvalg. Hanssen løftet i lys av Hurdalsplattformen og budsjettforliket på Stortinget frem forventninger til det kommende arbeidet:

- Utvikling av jernbane i Troms og Finnmark er et nasjonalt prosjekt – ikke et Nord-Norge-prosjekt, eller et Troms-prosjekt.
- Det er behov for ikke bare utrede en jernbanetilknytning til Troms, men også i Finnmark (her er blant annet behovet for vinteråpne transportmuligheter minst like stort som i Troms).
- Fylkeskommunen forventer å bli godt inkludert i prosessen med en utredning, både administrativt, faglig, men også på politisk nivå.
- Arktisk jernbaneforum ønsker også å ta et initiativ overfor Jernbaneverket. Forumet stille seg til rådighet og vi forventer å bli inkludert, både administrativt og politisk i det kommende arbeidet med KVU for Nord-Norge banen.
- Det er et viktig prinsipp at en i fylket ikke skal måtte velge mellom jernbane og annen samferdselsinfrastruktur – vi vil ha begge deler som resten av landet.
- Vi vil ha jernbane av mange grunner, men der miljø og bærekraft, næringslivets konkurransevne, men ikke minst for å bygge framtidens Nord-Norge er *tre* viktige

grunner. I tillegg kan det bidra til å styrke forsvarsevnen vår, og få ned antallet vogntog og dermed trolig vogntogrelaterte ulykker.

Det ble fra forumet spilt inn flere forslag til fokusområder fremover. Av elementer som forumet fremmet er ønske om møte med samferdselsministeren, invitasjon til dialog med godsselskapene, vektlegging av jernbaneutvikling i et forsvars- sikkerhets- og beredskapsperspektiv og ansvarliggjøring av regjeringspartiene.

Neste møtetidspunkt: Det leggs opp til at fylkeskommunen innkaller. Troms og Finnmark fylkeskommune ber forumets medlemmer om å ta kontakt om det skulle være noe.

6. Eventuelt

Det var ingen saker til behandling under eventuelt.